

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

1139 Budapest, Teve u. 4-6.
1903 Budapest, Pf.: 314/15.
Tel: (06-1) 443-5573 Fax: (06-1) 443-5733
IRM: 33-104, 33-140 IRM Fax: 33-133
E-mail: orfkvezeto@ork.police.hu

Szám: 17624/ /2008. RP.

Tárgy: alapvető jogot sértő
rendőri intézkedés elleni
panasz elbírálása

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. tv. (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva, a Budaházy György, 2049 Diósd, Valéria u. 3. szám alatti lakos által benyújtott panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) 32/2008. (VII. 9.) számú állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panasznak

helyt adok.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdésére, valamint a 109. § (3) bekezdésére – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál – a Fővárosi Bíróságnak címezve – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni, illetve azt a fenti határidőn belül a Fővárosi Bírósághoz (1363 Budapest, Pf.16.) is be lehet nyújtani. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdése, 326.§ (7) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) Budaházy György, panaszos
- 2) Gaudi-Nagy Tamás, jogi képviselő
- 3) Független Rendészeti Panasztestület
- 4) Budapesti Rendőr-főkapitányság vezetője
- 5) Készenléti Rendőrség vezetője
- 6) Irattár

INDOKOLÁS

I.

Budaházy György (a továbbiakban panaszos) 2008. április 11-én a Budapest, I. kerület Clark Ádám téren tartózkodott és egy rendezvényen vett részt. A helyszínen lévő rendőrség 20.21 órakor a tömeget feloszlatta és a panaszost előállította.

A fenti esemény előzménye az volt, hogy egy magánszemély 2008. április 8-án 23.58 órakor bejelentést tett a Budapesti Rendőr-főkapitányságon, miszerint 2008. április 11-én 17.00 órától demonstratív rendezvényt kíván tartani a Budapest, XIII. ker. – Jászai Mari tértől történő vonulással – Hollán Ernő u. 10. szám alatti Broadway Jegyiroda előtt.

A 2008. április 11-i rendezvény bejelentését követően április 9-én 15.00 órakor egyeztető tárgyaláson rögzítették a rendezvény részleteit. Mivel a bejelentés vonatkozásában a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvényben (a továbbiakban: Gytv.) nevesített tiltó ok¹ nem állt fenn, ezért a BRFK a bejelentést tudomásul vette és tiltó határozatot a rendelkezésre álló 48 órán belül nem hozott.

A Gytv. alapján engedélyezett és a rendőrség által biztosított rendezvényt követően a szervező a jelenlévő tömeg előtt kijelentette, hogy egy „jogtechnikai kísérletet” kíván végrehajtani, melynek során fel szeretné hívni a figyelmet a rendezvények bejelentése kapcsán kialakult ellentmondásokra. Véleménye szerint ezen ellentmondások lényege az, hogy a rendezvényeket annak megtartása előtt legalább három nappal kell bejelenteni, és az elkésett bejelentések tudomásul vételével kapcsolatban a Budapesti Rendőr-főkapitányság diszkriminatív módon jár el. Ennek bizonyítása érdekében motoros futár útján 4 alkalommal jelentett be demonstrációt a főváros területére a BRFK Központi Panaszirodáján:

- 17.05 órakor 18.00 órára a Budapest, V. ker. Kossuth térre;
- 18.25 órakor 19.00 órára a Budapest, V. ker. Szabadság térre;
- 20.10 órakor 20.00 órára a Budapest, V. ker. Roosevelttérre;
- 20.10 órakor 21.00 órára a Budapest, I. ker. Clark Ádám térre.

A bejelentések átvételével egyidejűleg azok másodpéldányaira történő rájegyzéssel került rögzítésre, hogy a kérelem elkésett, így a bejelentést a BRFK érdemi vizsgálat nélkül elutasította.

A Hollán Ernő utcai rendezvény befejeztével a tömeg a szervező által megadott helyszínekre vonult, és 19.45 órakor a Roosevelttérre érkezett. Eddig az időpontig rendőri beavatkozásra, oszlatásra nem került sor.

¹ **Gytv. 8. § (1)** Ha a bejelentéshez kötött rendezvény megtartása a népképviselői szervek vagy a bíróságok zavartalan működését súlyosan veszélyeztetné, vagy ha a közlekedés más útvonalon nem biztosítható, a rendőrség a bejelentésnek a hatósághoz való beérkezésétől számított 48 órán belül a rendezvénynek a bejelentésben megjelölt helyszínen, vagy időben való megtartását megtilthatja.

(2) A rendőrség határozatát 24 órán belül írásban közölni kell a szervezővel.

(3) A rendőrség eljárására a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályai az irányadók.

A Magyar Tudományos Akadémia előtt tartózkodó demonstrálók 19.57 órakor elindultak a Lánchíd felé, hogy átvonuljanak Budára. Ugyanekkor – a rendőri jelentések tanúsága szerint – a helyszínen lévő művelti parancsnok felhívta a figyelmet arra, hogy a jelenlévők nem bejelentett rendezvényen vesznek részt. A vonuló tömeg – mint az a videofelvételeken is látható – akadályozta a közúti közlekedést, a hídon haladó autókat, buszokat fékezésre, megállásra kényszerítve forgalmi fennakadást okozott, ezért a BRFK biztosítási parancsnoka utasítást adott a Készenléti Rendőrség műveletirányítójának, hogy a Lánchíd budai hídfőjénél, a Clark Ádám téren kezdjék meg a tömeg oszlatását. A Lánchíd közepénél 20.10 órakor elhangzott az első felszólítás a rendezvény befejezésére, megjelölve a távozás útvonalát. Ezt újabb két felszólítás követte, majd a helyszínről nem távozókat körülzárták.

A panaszos a rendőrség felszólításait követően nem hagyta el a Clark Ádám teret. A téren az oszlatás végrehajtásában közreműködő rendőrök azt az utasítást kapták, hogy az ott tartózkodókat igazoltassák, ruházatukat és csomagjaikat vizsgálják át, majd állítsák elő őket.

Az intézkedésről videó felvétel készült.

A panaszos előállítása a Budapesti Rendőr-főkapitányság Bűnügyi Főosztály II. Vagyonvédelmi Osztályán 2008. április 11. 20.21 órától 2008. április 12. 02.40 óráig tartott.

A rendőri intézkedés kapcsán panaszos az alábbi kifogásokat adta elő:

- az igazoltatása, előállítása tényét kifogásolta, mivel megítélése szerint arra nem volt a rendőrségnek törvényes jogalapja;
- a bilincselést aránytalannak tartotta.

A panaszos a fenti rendőri intézkedés miatt panaszt terjesztett elő a Független Rendészeti Panasztestületnél (továbbiakban: Panasztestület). A Panasztestület a 32/2008. (VII. 9.) számú állásfoglalásában megállapította, hogy a Panaszossal szemben alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor. Az állásfoglalásra is figyelemmel az Országos Rendőrfőkapitány a panasz elbírálása kapcsán 2008. augusztus 8-án 17624/2/2008. RP. számon határozatot hozott, melyben a panaszt elutasította.

A határozattal szemben a panaszos a törvényes határidőn belül keresetlevelet terjesztett elő. A Fővárosi Bíróság 20.K.34.132/2008/20. számon hozott ítélete az alperesi határozatot hatályon kívül helyezte, és a hatóságot új eljárás lefolytatására utasította. Az ítélettel szemben a hatóság felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, ugyanakkor kérte a végrehajtás felfüggesztését is.

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Kfv. IV. 37.261/2010/2-I. számon a jogerős ítélet végrehajtásának felfüggesztése iránti kérelmet a Pp. 273. § (3) bekezdése alapján elutasította, mivel azt nem találta indokoltnak.

A Ket. 32. § (2) bekezdése értelmében, ha a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság a hatóságot új eljárásra kötelezi és ezzel a bírósági döntéssel szemben perújítási vagy felülvizsgálati kérelmet terjesztettek elő, a hatóság az eljárást felfüggeszti, ezért 2010. május 10-én az ORFK Ellenőrzési Szolgálatától folytatott eljárás továbbfolytatásáról és ezzel egyidejűleg felfüggesztéséről döntött a hatóság.

A Legfelsőbb Bíróság 2010. november 3-án Kfv.IV.37.261/2010/3. számú ítéletével a Fővárosi Bíróság ítéletét hatályában fenntartotta, és a döntését 2010. december 15-én megküldte az alperesnek. Az Országos Rendőr-főkapitányság az ítéletet 2011. január 10-én érkezett, majd a Jogi Főosztály 2011. január 28-án továbbította az eljárás folytatására jogosult Ellenőrzési Szolgálatnak, amely azt 2011. január 31-én iktatta, február 1-jén, mivel az eljárás továbbfolytatásának feltételei fennálltak végzést hozott a hatóság az eljárás továbbfolytatásáról.

Az új eljárás során a Fővárosi Bíróság ítéletében úgy határozott, hogy a hatóság a bíróság által megállapított tényállás alapján hozzon új döntést, arról, hogy a panaszos által előadottakat elfogadja-e vagy elutasítja kellő indokokkal alátámasztottan. A Fővárosi Bíróság által megállapított tényállás szerint a panaszosnak nem volt elég ideje arra, hogy a területet önként elhagyhassa az oszlatás elrendelését követően.

A Fővárosi Bíróság ítéletében kitért arra, hogy ebben az eljárásban a hatóság érdemben nem foglalhat állást arról, hogy az oszlatás jogszerű volt-e vagy sem, mert ez a Fővárosi Bíróság hatáskörébe tartozik.

II.

A rendelkezésre álló adatok alapján – figyelembe véve a Fővárosi Bíróság ítéletében megállapított tényállást – az alábbiak állapíthatók meg.

A 2008. április 11-én 17.00 órára tervezett rendezvényt 2008. április 8-án 23.58 órakor jelentették be, tehát a három nap a bejelentés és a rendezvény kezdete előtt nem telt el. Ennek ellenére a Budapesti Rendőr-főkapitányság – mivel arra az álláspontra jutott, hogy önmagában a bejelentés elkésztése nem lehet oka a rendezvény megtiltásának², ha a rendezvény időpontjáig hátralévő idő még elégséges a rendőrségi felkészüléshez – tudomásul vette a rendezvényt, annak biztosítása érdekében a szükséges intézkedéseket megtette.

A Budapesti Rendőr-főkapitányság a rendezvények bejelentése és tudomásul vétele kapcsán tájékoztatta a hatóságot az elmúlt időszakban kialakult gyakorlatáról. E szerint a 2008. április 11-i demonstrációkat megelőzően 2008. évben 68 db – három napon belül bejelentett és tudomásul vett – rendezvény került lebonyolításra. A rendőrség ezzel a gyülekezési jog lehetőség szerinti legteljesebb gyakorlását segítette elő, mivel a szándéka még az elkészített beadványok esetében is arra irányult, hogy mindent megtegyen a rendezvény zavartalan lebonyolítása érdekében.

Budapesti Rendőr-főkapitányság intézkedéseinek párhuzamba állításával megállapítható, hogy a hatóság addig, amíg megfelelő felkészülési idő állt rendelkezésére az alkotmányos alapjogok egyidejű gyakorlásának biztosítására, nem szakította meg a rendezvényt, annak ellenére, hogy az intézkedéskor hatályos Gytv. alapján korábban is véget vethetett volna a demonstráció sorozatnak.

A panaszos – a fenti adatok figyelembevételével – egy olyan rendezvényen vett részt, melyen annak szervezője saját megfogalmazása szerint egy „jogtechnikai kísérletbe” kezdett. Négy különböző helyszínre és időpontra, szándékosan úgy jelentett be rendezvényeket, hogy

² 75/2008. (V.29.) AB határozat rendelkező részének 2. pontja „(...) Önmagában a késedelmes bejelentésre hivatkozva nem tiltható meg azoknak a békés rendezvényeknek a megtartása, amelyek a gyülekezésre okot adó esemény miatt nem jelenthetők be három nappal a tervezett rendezvény időpontja előtt.”

a rendőrségnek esélye sem volt arra, hogy az ezzel kapcsolatos, a rendezvény biztosítását szolgáló intézkedéseket megtegye. A rendezvények helyszínein a résztvevők alapvetően békésen vonultak, nem sértették mások jogait, nem valósítottak meg bűncselekményt, és nem zavarták a közúti közlekedés rendjét, ezért rendőri beavatkozás nem történt, így nem állt fenn a Gytv. által nevesített oszlatási ok (Gytv. 14. § (1) bek.).

A tömeg Lánchídra vonulásakor – a körülmények megváltozásának következményeként – a közúti közlekedés rendjének, a közrend és a közbiztonság fenntartásának érdekében a rendőrség szabályosan, felszólításokat követően a Clark Ádám téren megkezdte a tömeg felosztatását (62/2007. [XII. 23.] IRM rendelet a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról [a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat] 74. § (1)-(5) bekezdései).

A tömegoszlatás során a panaszos a rendőri felszólítások elhangzását követően nem hagyta el a helyszínt. A rendőrök azt az utasítást kapták, hogy a téren maradékat vonják intézkedés alá, ezért megtörtént az igazoltatása és az előállítás. Ezt követően az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet 40/A. § szerinti jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértése miatt a panaszos ellen szabálysértési eljárás indult.

Az intézkedésekről készült rendőri jelentések tanúsága szerint az eljáró rendőrök az igazoltatást³, az előállítást⁴ és az oszlatást⁵ az Rtv.-ben és a Szolgálati Szabályzatban foglalt felhatalmazás alapján hajtották végre.

Fővárosi Bíróság 20.K.34.132/2008/20. számon hozott ítélete az alperesi határozatot hatályon kívül helyezte, és a hatóságot új eljárás lefolytatására utasította.

³ *Rtv.,29. § (1) A rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani. (...)*

⁴ *Rtv.,33. § (1) A rendőr a további intézkedés megtétele céljából elfogja és az illetékes hatóság elé állítja azt, (2) A rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, (...) f) aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatja, illetőleg akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható, továbbá akitől tárgyi bizonyítási eszközt kell megszerezni, vagy elkobzás alá eső dolgot kell visszatartani. (...)*

⁵ *Szolgálati Szabályzat „74. § (1) Ha jogszabály a tömeg felosztatását a Rendőrség számára kötelezővé teszi (gyülekezési törvény 14. §), vagy tömeg jogellenes magatartást tanúsít, a csapaterő kirendelésére jogosult rendőri vezető intézkedik a tömegoszlatásra.*

(2) Tömegoszlatás elrendelésére - jogszabályban meghatározott feltételek megléte esetén - a gyülekezési törvény hatálya alá tartozó olyan rendezvényeken, ahol a Rendőrség a rend biztosításában közreműködik, a biztosítás parancsnoka jogosult.

(3) A felosztatásra irányuló rendőri felszólítást hangosító eszköz alkalmazásával legalább kétszer meg kell ismételni. Az utolsó felszólítás során a kényszerítő eszközök alkalmazását kilátásba kell helyezni.

(4) A felszólításban közölni kell a helyszínről való eltávozás irányát, és arra a szükséges időt biztosítani kell. A felszólítást a rendőri fellépés megkezdésével egyidejűleg kell foganatosítani, ha a csapaterőt a tömeg részéről közvetlen támadás éri.

(5) Tömeggel szemben a csapaterő a következő kényszerítő eszközöket alkalmazhatja: a) passzív ellenállás esetén testi kényszert, b) aktív ellenszegülés esetén rendőrbotot, vegyi eszközt, ingerlőgázt, elektromos sokkoló eszközt, bilincset, pórázon vezetett szolgálati kutyát szájkosárral vagy anélkül, valamint vízágyút, c) felfegyverkezett tömeg ellenszegülésének megtörésére pirotechnikai eszközt, lóháton vagy járműkötelékben végzett kényszeroszlatást, d) aktív rendbontók kiemelésére, elfogására elfogóhálót. (...)

A bíróság ítéletében kitért arra, hogy el kell választani a Gytv. 14. § (3) bekezdésében szabályozottak szerint a rendezvény felosztatását követően előterjeszhető oszlatás jogellenességének megállapítása iránti kereset elbírálását a rendőri intézkedés elleni panasz kapcsán lefolytatott eljárástól (valamint az ezen eljárás során hozott határozat ellen bejelentett bírósági felülvizsgálattól). A bíróság ítéletében rögzítette, hogy hatóságom nem a jogszabályoknak megfelelően járt el, amikor a demonstráció jogszerű felosztatásával kapcsolatban érdemben állást foglal, mivel erre kizárólag a Fővárosi Bíróságnak lett volna hatásköre és illetékessége.

A bíróság ítéletében az alábbi tényállást állapította meg.

A bíróság megállapította, hogy a panaszossal szemben foganatosított rendőri intézkedés alapja az Rtv. 59. § (3) bekezdése, valamint a Szolgálati Szabályzat 74. § (1) és (4) bekezdése volt. Az Rtv. 59. § (3) bekezdése alapján tilos a tömeget korlátozni a helyszínről történő távozásban. A Szolgálati Szabályzat 74. § (1) bekezdése alapján, ha a jogszabály a tömeg felosztatását a Rendőrség számára kötelezővé teszi (gyülekezési törvény 14. §), vagy tömeg jogellenes magatartást tanúsít, a csapaterő kirendelésére jogosult rendőri vezető intézkedik a tömegoszlatásra. A Szolgálati Szabályzat 74. § (4) bekezdése szerint a felszólításban közölni kell a helyszínről való eltávozás irányát, és arra a szükséges időt biztosítani kell. A felszólítást a rendőri fellépés megkezdésével egyidejűleg kell foganatosítani, ha a csapaterőt a tömeg részéről közvetlen támadás éri.

A bíróság megvizsgálta, hogy a Rendőrség az oszlatás során megfelelő időt adott-e a tömegnek ahhoz, hogy a területet elhagyja. E vizsgálata során személyesen hallgatta meg a panaszost, valamint tanúként Zagyva Györgyöt, aki a felperessel együtt a demonstráción jelen volt, továbbá a rendelkezésre álló DVD felvételeket a felekkel együtt a tárgyaláson megtekintette.

Fenti adatok birtokában a bíróság megállapította, hogy az első felszólítástól kezdődően a tömegnek megközelítőleg tíz perce volt arra, hogy a területet elhagyja (e tekintetben a Rendőrség nyilatkozata és a panaszos által előadottak között nem volt ellentmondás). A panaszos és a tanú egybehangzóan elmondták, hogy a panaszos a hídról történő beérkezésüket követően Polgár Tamáshoz csatlakozott, aki a 0 kilométerkő előtti füves területen tartózkodott, a Clark Ádám tér bal oldalán (ha a Dunának háttal állunk). A Rendőrség és a panaszos is úgy nyilatkozott, hogy a Szentendrei út irányában kellett a Fő utcán keresztül a területet elhagyni, mert a Clark Ádám teret a rendőrök a többi kijáratánál lezárta. A panaszos tehát a téren átlósan, az ellentétes oldalon lévő területen tartózkodott, amikor a felszólítások elhangzottak.

Mindezek alapján a bíróság tényként megállapította, hogy a felszólítások a felvételeken egyértelműen hallatszanak, a Rendőrség által tett nyilatkozat szerinti időpontokban, háromszor is elhangzottak. Azt is aggálytalanul megállapította, hogy a tömeg lassan, de fokozatosan hagyta el a területet, és az a tíz perc, amely az első felszólítástól eltelt a tér lezárásáig nem volt elégséges idő ahhoz, hogy minden egyes demonstráló, aki a rendőri felszólításnak eleget kívánt volna tenni önszántából, ezt megvalósíthassa. Ennek megfelelően a bíróság elfogadta a panaszos azon érvelését, miszerint abban, hogy a területet önként elhagyhassa a rendőrök akadályozták meg, akként (ez a felvételeken is látszik a bíróság megállapítása szerint), hogy a lassan mozgó tömeg közé, mintegy befurakodva, a rendőrsorral elvágtá a demonstrálókat egymástól, mindenféle indok nélkül, úgy, hogy akik az elzárt körön belül maradtak, nem hagyhatták el a területet. Ezekkel a személyekkel szemben került

sor igazoltatásra és egyeseket közülük előállítottak. Azok a személyek, aki a rendőrök által lezárt területen kívül kerültek, szabadon elhagyhatták a demonstráció helyszínét.

A bíróság megállapította, hogy a rendőri intézkedés jogsértő volt abban a tekintetben, hogy a rendőrök nem adtak a panaszosnak elég időt arra, hogy a területet elhagyhassa, illetőleg, hogy kiderüljön az, hogy a panaszos ennek önszántából eleget kívánt-e tenni, agy passzív ellenállást tanúsítva akadályozni kívánta-e az oszlatás végrehajtását.

A bíróság megállapította, hogy az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat hivatkozott szakaszaiba ütközött ez a rendőri intézkedés, ennek következtében a további rendőri intézkedések (igazoltatás, bilincselés, előállítás) és a kezdeményezett szabálysértési eljárás mind jogszabálysértő volt, mivel mindezekre nem került volna sor, ha a rendőrök megfelelő időt biztosítanak és a panaszos a területet szabadon elhagyhatja.

Mindezek alapján a bíróság megállapította, hogy az elsőfokú határozat anyagi jogszabályt sértett, ugyanis nem megfelelően alkalmazta az Rtv. 59. § (3) bekezdését és a Szolgálati Szabályzat 74. § (4) bekezdését és a panaszos panaszát elutasította.

A bíróság ítéletében foglaltaknak megfelelően e határozatban az oszlatás jogszerűségével kapcsolatban az érdemi döntést mellőzöm azzal, hogy az oszlatást követően hajtották végre a rendőrök az igazoltatásokat és az előállításokat. A végrehajtásban érintett rendőri állománynak a helyszínen nem volt módja arra, hogy magát az oszlatást felülbírálja és ez alapján az igazoltatásokat és előállításokat ne hajtsa végre. Az egyes intézkedéseket egyedileg – az egyes előadott kifogásokat vizsgálva – kell értékelni és jogszerűsége kapcsán állást foglalni. Mindezen körülményeket és figyelembe véve annak a tényszerű megállapítását, hogy a rendőrök nem hagytak elég időt a térről való távozásra, a panaszossal szemben fogantatosított intézkedéssel kapcsolatban előterjesztett panasznak helyt adok.

A fentiek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

III.

A Panasztestület a panaszos által, 2008. április 17-én előterjesztett panaszát megvizsgálta és a fent hivatkozott állásfoglalásában a személyes szabadsághoz való jog, valamint a gyülekezési jog gyakorlásához fűződő jog súlyos sérelmét állapította meg.

A Panasztestület egyes megállapításaival – ami a konkrét, a panaszos által előadott kifogásokat közvetlenül nem érinti, mivel a panaszos az igazoltatása, bilincselése és előállítása tényét kifogásolta – az alábbiak alapján nem értek egyet.

A Rendőrségnek a rendezvények bejelentésével kapcsolatban kialakult gyakorlatával kapcsolatban az állásfoglalás kifejti, hogy „(...) a Rendőrség gyakorlata arra nézve, hogy mely már a határidőn belül bejelentett rendezvényeket vesz tudomásul mégis, és melyeket nem, egyáltalán nem kiszámítható.”

Ezzel kapcsolatban figyelembe kell venni a hatályos szabályozást (Gytv. 6. §-a), miszerint a közterületen tartandó rendezvény szervezését a rendezvény helye szerint illetékes rendőrkapitányságnak, Budapesten a Budapesti Rendőr-főkapitányságnak legalább három nappal a rendezvény megtartásának tervezett időpontját megelőzően kell bejelenteni. A bejelentési kötelezettség a rendezvény szervezőjét terheli.

A 2008. április 11-i bejelentésekkel kapcsolatban – ellentétben a korábbi, szintén 2008-ban három napon belül bejelentett és tudomásul vett 68 esettel – a rendőrségnek nem volt módja felkészülni az alkotmányos joggyakorlás elősegítésére, nem tudta a szükséges előkészítő eljárást lefolytatni, valamint nem volt lehetőség az egyeztetésre, a rendőri biztosítás megszervezésére. A rendkívül kevés reagálási idő – az első helyszínen 55 perc, a második helyszínen 35 perc, a harmadik helyszín esetében 10 perccel a rendezvény kezdetének időpontja után, a negyedik helyszínen 50 perc – illetve a sorozatos bejelentések felvetik a szándékosan rosszhiszemű joggyakorlás lehetőségét a bejelentő részéről, aki ezzel az általa jogtechnikai kísérletként definiált demonstrációs tesztorozattal mintegy próbára kívánta tenni a rendőrséget.

A gyülekezési jog ilyen, fentiekben kifejtett, rendeltetésellenes gyakorlásának a következménye az, hogy a Budapesti Rendőr-főkapitányság a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket.) 30. § d) pontja alapján megállapította, hogy a bejelentés – a Gytv. 6.§-a által meghatározott határidőre figyelemmel – elkésett, és ezért azokat érdemi vizsgálat nélkül elutasítsa.

Az oszlatás jogszerűségével kapcsolatban az állásfoglalás leszögezi: „(...) A tömeg a Lánchíd járdáján indult el, majd a Rendőrség állította le számukra a gépkocsiforgalmat is. Mindezek miatt a közlekedés rendjének akadályozására való hivatkozás, mint felosztatási ok, nem megalapozott. A rendezvényt felosztatni – megalapozottan – a bejelentés hiányára hivatkozással lehetett volna. ”

Figyelembe véve a Fővárosi Bíróság ítéletében foglaltakat – mely szerint mind a Panasztestület állásfoglalásában, mind pedig az országos rendőrfőkapitány határozatában nem a jogszabályoknak megfelelően járt, amikor a demonstráció jogszerű oszlatásával kapcsolatban érdemben állást foglalt – a fenti megállapítással kapcsolatban álláspontom ismertetését mellőzöm.

A felszólítások hallhatóságával kapcsolatban az állásfoglalás kifejti, hogy „(...) a 20:11 perckor elhangzott első rendőrségi felszólítás – melyet percekben belül még kettő követett – a tér egyes részein nem volt érthető.”

Az oszlatás megkezdésekor a rendőrség a jogszabályokban előírtaknak megfelelően jól hallhatóan felszólította a téren lévő tömeget a terület elhagyására. A felszólítás hangosító autóból történt, amelynek hangosító berendezése 2x300W-os teljesítményű. Az abból elhangzottak hallhatóak voltak a tömeg számára, amit az is alátámaszt, hogy annak jelentős része eleget tett a felszólításnak. Megjegyzendő, hogy a szervező a demonstrálókat kézi hangosbeszélővel instruálta, melynek körülbelül 25 Wattos teljesítménye elegendőnek bizonyult ahhoz, hogy a több száz fős tömeget összetartsa, informálja.

A jól hallhatóság és a többszöri elhangzottság kapcsán a bíróság ítéletében is megállapította a fenti körülményeket.

Tekintettel arra, hogy a Rendőrség nem adott elegendő időt a térről való távozásra, így nem volt megfelelő jogalapja sem az igazoltatásnak, sem a bilincs alkalmazásának, sem pedig az előállításnak, a Panasztestületnek az e kérdések kapcsán kifejtett álláspontjával egyetértek.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- a Magyar Köztársaság Alkotmánya az 1949. évi XX. törvény XII. fejezet 55. § (1) bekezdése, valamint a 62.§ (1) bekezdése;
- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 326. § (7) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 109. § (1) és (2) bekezdése;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 1. § (1) bekezdése, a 13. § (1) bekezdése, 29. § (1) bekezdése, 33. § (2) bekezdése, 59. § (3) bekezdése, a 92. § (1) bekezdése, a 93/A § (1)-(5), valamint a (7) és (9) bekezdései;
- a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII.23.) IRM rendelet 74. § (1)-(5) bekezdései;
- a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény;
- a 218/1999. (XII. 28.) Kormány rendelet az egyes szabálysértésekről 40/A. § (1) bekezdése.

Budapest, 2011. március „ „

Dr. Hatala József r. altábornagy